Klippestang

Ingredienser

50 g gjær
150 g smør
5 dl melk
1,5 dl sukker
1 ts kardemomme
1 egg
ca 1,5 liter hvetemel

Fyll:
100 g smør
0,5 dl sukker
3 ts kanel

Pynt:
1 egg + 1 ss melk til pensling
perlesukker

Fremgangsmåte

Smuldre gjæren i en bolle. Smelt smøret, hell i melken og varm opp blandingen til den er lunken. Rør gjæren ut i smørmelken. Tilsett sukker, kardemomme, sammenpisket egg og det meste av melet. Elt deigen blank og smidig til den slipper bollen. Dryss litt mel over deigen. Dekk den til, og la den heve i ca 40 minutter.

Rør sammen mykt smør, sukker og kanel til fyllet.

Ta deigen på bakebordet. Elt inn resten av melet. Del deigen i 2 like store emner (se tips). Kjevle ut hver del til et rektangel. Smør på fyllet, også ut i kantene. Rull sammen leivene fra langsiden som en rullekake og legg ved siden av hverandre på en bakepapirdekket stekeplate med skjøten ned.

Klipp dype hakk i rullene med ca 1 cm mellomrom. Brett over flikene vekselvis mot høyre og venstre (eller mot høyre, venstre og rett fram). Etterhev stengene i ca 15 minutter.

Pensle over med sammenvispet egg og dryss over perlesukker. Stekes nederst i ovnen ved 200°C i ca 20 min. Avkjøl på rist.

Tips

Jeg lagde to nokså store "Klippestenger" av denne porsjonen. Du må gjerne lage 3-4 stenger i stedet, så du får litt mindre og hendigere kaker. Steketiden kan da kortes ned til 15 min.

Dette er gjærbakst som er super å fryse!

Se også oppskrift på "Klippekrans" og "Bladkrans".

- -

Diktet:
KJERRINGA MOT STRØMMEN

"I denne tid da frihet aktes lite
kan det for nordmenn være godt å vite

at vi har fostret her på hjemmlig mark
en frihets helgen, større enn Jeanne d’Arc

Hun var av dem hvis nese det var ben i
for hun var født prinsipielt uenig.

Hun har - fordi hun var så vrang og vrien -
fått evig liv i folkepoesien.

Og sjelden var en dame som fikk plass i
et eventyr, så eventyrlig trassig !

Hun lot seg ikke engang overmanne
da hun ble holdt med hodet under vannet.

Da var det bare stemmen vannet kvalte
For hun stakk hun hånden opp, og hånden talt!

To fingre dannet klippende en saks.
Så drev hun opp mot fossen som en laks.

Og over fossen lå hun same aften
i suveren forakt mot tyngdekraften!

Hun holt på sitt, Hun var den bedre del
av det vi kaller Norges Folkesjel

Hun er vår adel. Hun er frihetsdrømmen
hvis norske navn er kjerringa mot strømmen.

Hun er av dem jeg gjerne skulle kjenne
Det beste i oss er i slekt med henne."

(André Bjerke.)

- -

Eventyret:
KJERRINGA MOT STRØMMEN

"Det var engang en mann som hadde en kjerring, og hun var så tverr og vrang at det var ikke godt å være i lag med henne; mannen, han hadde nå slett ingen utkomme med henne; det han ville, ville hun støtt tvert imot. Så var det en søndag utpå sommeren at mannen og konen gikk ut og skulle se hvordan åkeren sto.

Da de kom til en åker på den andre siden av elven, sa mannen: "Ja, nå er den skjær; imorgen får vi til å skjære."

"Ja, imorgen kan vi ta på å klippe'n," sa kjerringa.

"Hva for noe, skal vi klippe? Skal vi ikke få lov til å skjære heller nå?" sa mannen.

Nei, klippe den skulle de, mente kjerringa på.

"Det er aldri verre enn lite å vite," sa mannen; "men du må vel ha gått fra det vesle vettet du har hatt og nå. Har du sett at noen har klippet åkeren, du," sa han.

"Lite veit jeg, og lite vil jeg vite," sa kjerringa, "men det veit jeg visst, at åkeren skal en klippe, og ikke skjære," sa hun. Det var ikke årøe om det, klippe skulle de.

Så gikk de bortetter og keiket og trettet, til de kom på broen over elven, like ved en dyp høl.

"De sier for et gammelt ord," sa mannen, "at godt redskap gjør godt arbeid; men det trur jeg nok skal bli en rar skur som de klipper med sauesaks," sa han. "Skal vi slett ikke få lov å skjære åkeren nå da?"

"Nei, nei - klippe, klippe, klippe!" ropte kjerringa, hoppet opp og klippet med fingrene etter nesen på mannen. Men i ilska aktet hun seg ikke, og så snåvet hun i en stokk-ende på broen og dumpet i elven.

"Gammel vane er vond å vende," tenkte mannen, "men det skulle være snodig om jeg ikke fikk rett engang, jeg òg."

Han la ut i hølen, og fikk tak i hårtoppen på henne, så vidt hun fikk hodet over vannet. "Skal vi så skjære åkeren?" sa han.

"Klippe, klippe, klippe!" skrek kjerringa.

"Ja, jeg skal lære deg å klippe jeg," tenkte mannen og dukket henne under. Men det hjalp ikke, de skulle klippe, sa hun da han tok henne opp igjen. "Jeg kan ikke annet tru enn at kjerringa er galen," sa mannen ved seg selv. "Mang en er galen, og veit det ikke, mang en har vett, og når det ikke; men jeg får nå friste en gang til likevel," sa han. Men han hadde ikke før fått henne under, før hun satte hånden opp over vannet, og til åklippe med fingrene som en saks. Da ble mannen storsint og dukket henne både vel og lenge. Men rett som det var, seg hånden ned under vass-skorpa, og kjerringa ble så tung med ett at han måtte slippe taket.

"Vil du dra meg ned i hølen til deg også nå, så kan du ligge der, ditt troll," sa mannen. Og så blei kjerringa.

Men da det lei om litt, syntes han det var ille at hun skulle ligge der og ikke komme i kristen jord, og så gikk han ned langs med åa og lette og soknet etter henne. Men alt det han lette og alt det han soknet, så fant han henne ikke. Han fikk med seg

gårdsfolket og andre folk fra grannelaget, og de ga seg til å grave og sokne nedetter hele åa alle i hop; men alt det de lette, så fant de ingen kjerring.

"Nei," sa mannen, "det kan nok ikke nytte dette. Denne kjerringa var nå ei kjerring for seg sjøl hun," sa han. "Mens hun levde, var hun så rent på tverke, og hun kan vel ikke være annerledes nå heller; vi får til å lete oppetter og friste ovenfor fossen; kanskje hun har fløtet seg oppetter."

Å ja, de gikk oppetter og lette og soknet ovenfor fossen. Der lå kjerringa, det var riktig nok. Det var kjerringa mot strømmen det."

(Norsk folkeeventyr, Asbjørnsen og Moe)

© 2004 - 2026: Det søte liv. Med alle rettigheter.

Source URL: https://dev.detsoteliv.no/klippestang